

השקרנים הגדולים ביותר בשטח זה, מפני שכמי עט אִי־אפשר לסתור אותם. מי טייל ספק בדברי אם אומר שפגשתי בג'ון מנספילד באיזה פוטיק או במדיסון אוניו כשהיא קונה לעצמה זוג מיכנסייקאפרי מוזהבים ויפהיים?

הדבר המשועשע בתהילה הוא שזו אינה באה בדרך־כלל לאלה הרודפים אחריה. אפילו היום, כשבכל רגע מופיע לו מפורסם חדש, אתה חייב עדיין להיות מפורסם בשל משהו, ולעבוד על המשחה הזה כל הזמן. אלה המבילים את כל זמנם במחשבה על סוכני־פירסומת ועל קבלת כסיו כעיתונאים, אינם מבילים די זמן בעבודה על המשחה הזו, ולכן לא יישארו מפורסמים לאורך זמן. בשנות ה־60 הוזמנת פעם לנשף־מסיכות של טרומו קאפוט (הסופר ואיש־החברה, נפטר) בארץ לגמרי. מימי לא ראיתי עדר כזה של מפורסמים. אמצעי־התיקשות קראו לזה "הנשף של העשור" — לא רק עוד לפני שהנשף התחיל. אני הייתי מבוהל עוד לפני שהנשף התחיל. אני הייתי מבוהל לגמרי. מימי לא ראיתי עדר כזה של מפורסמים. וחשבתי לעצמי — הנה אתה מגיע למקום שבו אתה מוזמן לנשף־הנשפים — למסיבה שאנשים בכל רחבי העולם היו מנסים, וגם ניסו גואשות להיות מוזמנים אליה — ואפילו זה לא מבטיח לך שלא תרגיש כמו לא־יוצלת גמור. ואני שואל את עצמי, האם יש אדם שהגיע למצב שבו שום דבר ושום אדם אינם מסוגלים עוד להפחיד אותו. וחשבתי — האם נשיא ארצות־הברית אינו חש אי־פעם שהוא כעצם לא במקומו או לא ראוי לתפקידו? ומה בדבר ליו טיילור או פאבלו פיקאסו? או מלכת־בריטניה? האם הם תמיד מרגישים עצמם שוו־ערך לכל אדם שהם פוגשים?

לכל־יך הרבה אנשים יש כיום גופות נפלאים עד שהכרכובות הברשנית של "אשרי יושבי בני" שפעם, בעבר, נראתה נורמאלית נראית היום תגרע באמת. אין באמריקה מקום שאתה מסוגל ללכת אליו מבלי לפגוש בו נערים ונערות וגבי רים ונשים הנראים כאילו היו אתלטים מקצועיים כל ימי־חייהם. כל אחד רץ ורוכב על אופניים ועוסק בהתעמלות ושוחה או גולש במגלשיים וכולי וכולי. כך שאם אתה רק עובר במישרך שלך ואחרי־ך שותה כמה כוסיות והולך הביתה לראות

אולי תפסיקו סוף־סוף לשקר

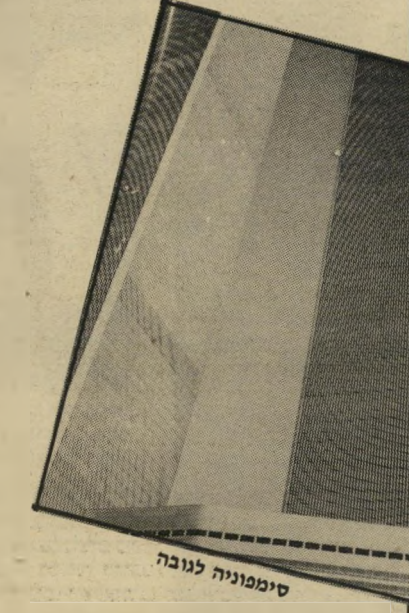
היבשת מניו־יורק בסטישן־גוגו, יחד עם חברים וחברות. אלה היו ימים יפים לחצות בהם את אמריקה — לפני זה מעולם לא הייתי מערבה לפנסילבניה על פני הקרקע. הנערות לבשו סוודרים עשויי צמר־קשמיר עם תצאיות ישרות קו וצמודות, בסגנון שנות החמישים. אז עוד היה פער של עד שלוש שנים בין הופעתה של אופנה חדשה בניו־יורק לבין הופעתה בשאר חלקי אמריקה. עד סוף שנות ה־60 — במידה רבה בהשפעת אמצעי־התיקשות — הפער הזה כמעט נסגר. ככל שנסענו יותר מערבה, הכל נראה בעינינו יותר פופ. פתאום הירגשנו כולנו הרגשה של שייכות. כשבילנו זו היתה האמנות החדשה. אחרי שחווית פעם פופ לא יכולת עוד לראות שלט

הולך לדיסנילנד ורואה את כל הבתים הפלאסיטיים האלה על גבי קביים ובאוויר, ואת הרהיטים הבנויים אל תוך הריצפה והקירות הניתנים להווה, כך שכל אדם יוכל לשנות את ביתו בכל יום אם ירצה בכך, ואת החררים המנקים את עצמם בידי רובוטים שואבי־אבק. ובטלוויזיה היו אומי רים שתוך זמן קצר נחקרו כולנו את החלל־החיצון ואתה חיכית בקוצר־רוח ליום שבו ישאלו מי רוצה לטוס למאדים. כל שנה היתה תגלית מדעית חדשה, המצאה חדשה, וכל אחד חשב שהעתיד יהיה אפילו יותר נפלא מאשר ההווה. היום נראה כאילו לאיש אין עוד תקוות גדולות לגבי העתיד. דומה כי כולם חושבים שהעי תידי יהיה בדיוק כמו עכשיו, ורק גרוע יותר. אבל מי קובע שרעיון כזה ריאליסטי יותר מחלומות על רובוטים?

קראתי שכל הצעירים היום הם באמת שמרנים, ושארמיקה עברה שוב תפנית גמורה, וכל תלמידי בית־הספר התיכון הולכים בתיספורת קצרה ויוצאים עם נערות מבלי לשכב איתן. אולי זה דבר טוב. המטוטלת הרחיקה לכת בקוטב שכנגד ועכשיו היא חוזרת קצת לצורך איוון. אבל אז אתה קורא על כוכב הרוק הפופולארי באמת הנושך את ראשיו של תרנגולות חיות על הבמה.

פעם נהגנו לאפשר לכל מי שרצה בכך לבוא לאמריקה, מפני שנוקקנו להם בשביל לבנות את גורדי־השחקים ומסילות־הברזל ולעשות את כל העבודות המלוכלכות שאנשים שכבר היו פה לא רצו לעשות. עכשיו אומרים שבגלל האבטלה אסור להכניס לכאן שום אדם נוסף, ושאנחנו צריכים לסלק מכאן כל מי שלא הגיע לכאן באופן חוקי לגמרי. האמת היא שכולנו באנו לכאן מאיזה מקום אחר, וכל מי שרוצה לחיות באמריקה ומוכן לקבל עליו את חוקיה צריך לאפשר לו לבוא הנה, ואין דבר כזה כמו להיות יותר או פחות אמריקני, רק אמריקני סתם.

כשנוריתי, עברו שני קליעים דרך הקיבה שלי, הכבד, הטחול, הוושט, הריאה השמאלית והריאה הימנית. הרופאים וכל אחד אחר, כולל אני עצמי, היו בטוחים שאני עומד למות, ולכן כולנו התכוננו, ובסוף בכל זאת זה לא קרה. אבל תמיד איחלתי לעצמי שהייתי מת אז, וגם היום אני מצטער על שלא מתתי אז, מפני שכך הייתי יכול להיפטר מכל העניין. המוות הוא הדבר המכבד ביותר שעלול לקרות לך, מכיוון שמישהו צריך לטפל בכל הפרטים שלך. אתה מת ומישהו צריך לטפל בגופך, לעי שות את הסידורים לקבורה, לבחור בארון ובטקס־האשכבה ובכית־הקברות ובנגדים שאותם תלבש, והוא צריך גם להביא מישהו שיסגנו אותך ויאפר אותך כמו שצריך. ואתה היית רוצה לעזור להם, ועוד יותר מזה, היית רוצה לעשות את כל העניין בעצמך, אבל אתה מת או אתה לא מסוגל. הסתכל על עצמך — את כל הייך הוצאת בניסיון להרוויח מספיק כסף כדי שלא תצטרך להטריד אף אחד בכעיות שלך, ובסוף אתה מטיל את הבעיה הגדולה ביותר על מישהו אחר. בושה וחרפה! תמיד חשבתי שאני רוצה שהמצבה שלי עצמי תהיה חלקה, בלי שום כתובת. לא מיכתם ולא שם. אבל בעצם הייתי רוצה במילה אחת — "סיפור־ברים".

סימפונייה לגובה

באור הישן. אחרי שחשבת פופ — שוב לא יכולת לעולם לראות את אמריקה בצורה הקודמת. ברגע שאתה שם תוית על משהו עשית צעד — אני מתכוון, אינך יכול לחזור ולראות אותו בלי התוית. ראינו אז את העתיד לנגד עינינו וידענו בלי צל של ספק שאנחנו רואים אותו. אני ראיתי אנשים המסתובבים כבר בתוכו מבלי להיות מודעים לכך, מפני שהם עוד חשבו במושגים של העבר. אבל כל מה שהיה עליך לעשות היה לדעת שאתה כבר בעתיד, וזה גם מה שהציב אותך שם. המיסתורין חף אבל הפלא רק התחיל.

בפעם האחרונה שהייתי בלוס־אנג'לס, כשהי לכת לי ברחוב, איש לא שם לב אלי כאילו הייתי בלתי־נראה. אבל כשנסעתי במכונית, אנשים התחילו לצפור ולנופף בידיהם ולשלוח לי נשיקות באוויר, ואפילו עצרו את מכוניתיהם כדי לבקש אוטוגראף. כי הם היו רגילים לראות אנשים מפורסמים במכוניות, ומעולם לא בגופם ולא ברגל.

דבר אחד שאני מרגיש בחסרונו הוא הזמן שבו היו לאמריקה חלומות גדולים על העתיד. היית

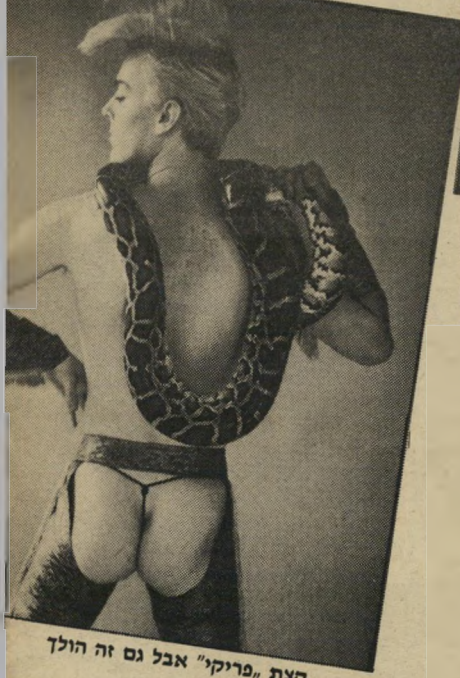
חברת השמץ

טלוויזיה, כמו שכולם נהגו פעם לעשות, אתה במיעוט ובהשוואה לאחרים — סופך שתיראה נורא.

שרירים זה דבר גדול. לכל אדם צריך שיהיה לפחות אחד שבו הוא מסוגל להתפאר. אני עובד על זה כל היום, ובהתחלה גם ניסיתי כמה זמן להשיג איוו "מגדרות" (מונח אופנתי לציון קווי־חיטוב חדים, נטול־ישומון). אבל זה לא כל־יך הלך אצלי. היום יש לי שריר אחד שמפיע, ואחרי כך נראה שהוא נעלם, אבל הוא שוב חוזר כעבור זמן (האם הוא מתכוון למה שאני חושב שהוא מתכוון? — ג'ו).

לתערוכה השניה שלי בגלריה בלוס־אנג'לס — תערוכת ליז־אלביס (1963) — חצייתי את

כשאתה מסתכל לראשונה בהתאבקות מיק צועית בטלוויזיה, נדמה לך שאתה רואה גילויים של כוח גס שמאחוריו אין שום מחשבה. אבל אז אתה מסתכל עוד כמה פעמים, או שאתה הולך לתחרות של התגוששות ויושב קרוב לזירה, ואז אתה רואה את כל המאמצים שהמתאבקים האלה משקיעים בהשגת איזה שם לא־רגיל או תיל־בושת מיותרת, את כל העבודה הגופנית. פתאום אתה נוכח לדעת איזה ספורטאים מיקצועיים הם, ואיזה מאמץ הם צריכים להשקיע כדי לייצג מה שנראה כלפי חוץ ככוח גס ומטומטם. כדאי

קצת "מריקני" אבל גם זה הולך

לצפות בהם בטלוויזיה רק בשביל לשמוע את כל השמות המשונים האלה — כמו "סופת גורילה" או "ברוטוס קציצת־כשר" או "מיסטר וונדרפול" ו"סארג'נט רצח".

במהלך מערכות־הבחירות של 1984 שמעתי סיסמה שחשבתי שהיא טובה באמת: "לא כולנו יכולים להיות מהגרסי־מחשבים". אחרי הבחירות, שוב לא השמיע אותה איש. לפני כמה זמן הסתובבתי במרכז־רוקפולר וחשבתי על כך.

אני אוהב את האמנות שנוצרה בימי תוכנית האמנות הפרדאלית של הנשיא רוזבלט בשנות השלושים. האנשים הגדולים והחזקים עם שרירי העבודה שלהם הוועיה. ואז חשתי לעצמי, כיצד ייראו ציורי־הקיר של פועלים בני ימינו? אומרים שהפכנו כיום לכלכלה של שירותים — שיש הרבה יותר אנשים שמוכרים המבורגרים מאשר כאלה שמיצרים פלדה ודברים כאלה. אז האם יציגו ציורי־הקיר הענקיים של ימינו אנשים יושבים ליד מסופי־מחשבים ואנשים שמוכרים לך טוגנים? האם קיימת בכלל ררך להביא דברים כאלה לירי כך שיראו הרואיים?

לא כוח גס

עורך נתנו זר